

Wyniki opiniowania projektów budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin na 2009 r.

W okresie od 31 października do 19 listopada 2008 r. zarządy jednostek samorządu terytorialnego przedkładały do tutejszej Izby, w celu zaopiniowania, projekty uchwał budżetowych na 2009 r. Zgodnie z ustawowym terminem, tj. do 15 listopada 2008 r. do Izby wpłynęło 70 projektów.

Składy orzekające na podstawie art. 13 pkt 3, w związku z art. 19 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, opiniowały przedłożone projekty budżetów na 2009 rok wraz z objaśnieniami, a także informacjami o stanie mienia komunalnego jednostek samorządu terytorialnego. Łącznie wydano 91 opinii, w tym pozytywnych 62 (68,1%), z uwagami 29 (31,9%). Opinii negatywnych nie wydano.

Wyniki opiniowania w podziale na poszczególne typy jednostek samorządu terytorialnego przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Opinie pozytywne		Opinie z uwagami lub zastrzeżeniami		Opinie razem
	ilość	%	ilość	%	ilość
Gminy, w tym:	46	64,8	25	35,2	71
- Miasto Opole	1	100,0	-	-	1
Powiaty	8	72,7	3	27,3	11
Województwo	1	100,0	-	-	1
Związki	7	87,5	1	12,5	8
Razem:	62	68,1	29	31,9	91

Składy orzekające w uchwałach zwracały uwagę na następujące nieprawidłowości, bądź usterki w projektach, których wyeliminowanie, przed podjęciem uchwały budżetowej na 2009 r., pozwoli uniknąć wskazania w niej przez Kolegium naruszenia prawa:

- w części normatywnej projektu uchwały budżetowej nie określono celu rezerwy na wydatki bieżące lub nie zawarto zapisu o utworzeniu rezerwy celowej z przeznaczeniem na realizację zadań własnych gminy z zakresu zarządzania kryzysowego,
- nie określono bądź niewłaściwie określono limit zobowiązań z tyt. zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych na finansowanie planowanego deficytu budżetu oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek, co narusza normę określoną art. 184 ust. 1 pkt 9 u.o.f.p.,

- udzielono dotacje gospodarstwom pomocniczym na pokrycie kosztów ogrzewania, oraz zakładowi budżetowemu na podstawie uchwalonego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, co jest niezgodne z art. 174 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym z budżetu mogą być udzielane dotacje przedmiotowe (zdefiniowane w art. 106 ust. 2 pkt 3 ustawy jako dopłata do określonych wyrobów lub usług, kalkulowanych wg stawek jednostkowych) dla zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych,
- określono w sposób niewłaściwy charakter oraz kwotę dotacji, m.in. dla podmiotów nienależących do sektora finansów publicznych, instytucji kultury, SP ZOZ, wykazanych w załączniku do projektu uchwały budżetowej (dotacje celowe zamiast dotacji podmiotowych), co jest niezgodne z dyspozycją art. 184 ust. 1 pkt 11, 12, 14 u.o.f.p.,
- w projekcie planu wydatków nie zaplanowano wydatków na zwalczanie narkomanii, co narusza art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- w załączniku do projektu uchwały budżetowej wskazano w sposób imienny podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych, otrzymujące dotacje z budżetu przed zakończeniem procedur udzielania dotacji, co jest niezgodne z dyspozycją art. 184 ust. 1 pkt 14, zgodnie z którym w budżecie określa się zakres i kwoty dotacji związanych z realizacją zadań gminy przekazywanych na podstawie odrębnych przepisów,
- ujęto w planowanych przychodach Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej środki z poprzedniego roku, co narusza art. 184 ust. 1 pkt 8 u.o.f.p.,
- usytuowano wydatki kwalifikowane jako remontowe w wydatkach inwestycyjnych (majątkowych), co jest niezgodne postanowieniami art. 184 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 165a ust. 5 u.o.f.p.,
- nie ujęto w informacji o stanie mienia komunalnego dochodów otrzymywanych m.in. z tytułu najmu mienia gminy, czy dochodów związanych z posiadaniem przez gminę innych praw majątkowych, co narusza art. 180 u.o.f.p.,
- nie ograniczono wielkością kwotową, upoważnienia dla Zarządu Związku „do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i termin zapłaty upływa w 2010 r.”,
- nie określono w planie finansowym Związku kwoty stanowiącej podstawę naliczenia składek członkowskich, kwota ta została określona jedynie w objaśnieniach do projektu, co jest niezgodne ze statutem Związku,

- wielkość dochodów, przychodów, wydatków i rozchodów oraz łączna kwota dotacji z budżetu gminy sytuowane w części normatywnej uchwały budżetowej nie odpowiada dochodom, przychodom, wydatkom, rozchodom oraz poszczególnym kwotom planowanych dotacji podmiotowych, przedmiotowych oraz celowych określonych w załącznikach do projektu uchwały budżetowej, co narusza art. 184 ust. 1 pkt 4, 7, 8 u.o.f.p.,
- utworzono rezerwę celową z przeznaczeniem na wydatki bieżące, co jest niezgodne z dyspozycją art. 173 ust. 1 i 2 u.o.f.p.,
- ujęto w wieloletnim programie inwestycyjnym zadania, na których realizację nie zaplanowano wydatków w roku budżetowym 2009 i co najmniej w dwóch kolejnych latach, co narusza dyspozycję art. 166 u.o.f.p.,
- nie wskazano w treści normatywnej uchwały budżetowej celu rezerwy celowej, co narusza art. 173 u.o.f.p.,
- upoważniono Zarząd do dokonywania zmian w planie wydatków bieżących Wojewódzkiego oraz Powiatowego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym, Marszałka Województwa do dokonywania zmian w przychodach i rozchodach Wojewódzkiego Funduszu Gospodarki, co wykracza poza kompetencje określone w art. 188 ust. 2 pkt 1 u.o.f.p.,
- upoważniono wójta do przekazania kierownikom jednostek budżetowych uprawnień do dokonywania przeniesień w planie dochodów własnych i wydatków nimi finansowanych, a kierownikom innych jednostek organizacyjnych gminy do dokonywania przeniesień w planie wydatków co narusza art. 188 ust. 2 pkt 2 u.o.f.p., zgodnie z którym organ stanowiący j.s.t. może upoważnić zarząd do przekazania niektórych uprawnień do dokonywania przeniesień planowanych wydatków innym jednostkom organizacyjnym j.s.t., przy czym przepis ten dotyczy wykonywania budżetu, o którym mowa w art. 165 ust. 1 ustawy,
- w projekcie uchwały budżetowej zaplanowano przekazanie dotacji dla Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad na realizację zadań bieżących związanych z rozbiórką wiaduktu, co narusza art. 175 ust. 1 u.o.f.p.,
- w treści projektu uchwały budżetowej zawarto zapis, iż „Nadwyżkę budżetową w wysokości 18.000 zł przeznacza się na spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek”, podczas gdy różnica pomiędzy planem dochodów a planem wydatków w kwocie 18.000 zł

stanowi deficyt budżetowy zaplanowany na 2009 rok, co narusza art. 168 ust. 1 w zw. z art. 184 ust. 1 pkt 3 u.o.f.p.,

- w załącznikach zawierających plany przychodów i rozchodów budżetu na 2009 r. oraz w wieloletnim programie inwestycyjnym dokonano nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej, co jest niezgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych,
- w katalogu wydatków jednostek pomocniczych – sołectw, określono zakupy wyposażenia dla OSP, co nie znajduje uzasadnienia w dyspozycji art. 32 ust. 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, jednoznacznie stanowiącej, iż koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej ponosi gmina, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 1. Powołany zakres planu wydatków winien być identyfikowany bezpośrednio z zakresem działania gminy,
- wskazywano na zbędne ujęcie w podstawie prawnej projektu uchwały budżetowej art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. „i” ustawy o samorządzie gminnym, który nie jest związany z treścią merytoryczną rozstrzygnięć zawartych w projekcie uchwały budżetowej na 2009 rok.

Ponadto:

- w projekcie uchwały budżetowej ujęto zapis wskazujący na źródło pokrycia deficytu przychodami pochodzącymi z zaciągniętych kredytów w wysokości stanowiącej wielkość przychodów ogółem zaplanowanych w projekcie budżetu z tyt. kredytów, a nie w wysokości odpowiadającej planowanemu deficytowi,
- wskazano na rozbieżność kwoty kredytu określonej w treści projektu uchwały budżetowej jako źródło pokrycia deficytu, z kwotą kredytu wykazanego w załączniku do uchwały budżetowej jako przychód budżetowy,
- nie określono w części normatywnej kwot przypisanych poszczególnym źródłom finansowania planowanego deficytu,
- stwierdzono, iż wysokość środków pieniężnych ujęta w załączniku „Wieloletni program inwestycyjny” do projektu uchwały budżetowej, wskazujących na przewidywane koszty realizacji inwestycji nie odpowiada przewidywanym kosztom planowanym dla tej inwestycji w załączniku „Wydatki majątkowe”.

Od wydanych opinii składów orzekających nie złożono żadnego odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej.